

1 Our daf begins with the Gemora elaborating on some of the natural occurrences upon which one recites the brachah שכוחו , Blessed are You whose strength and might fill the world, as mentioned in the Mishnah at the beginning of the Perek.

The Mishnah mentioned:

ועל (zeva'os) –and on earthquakes – one makes the bracha שכוחו וגבורתו כולא עולם

The Gemara lists a number of views as to what causes earthquakes and thunder:

....רב קטינא הוי קאזיל באורחא

Rav Ketina once asked a בעל אוב של עצמות – one who performs sorcery with bones – what causes earthquakes. The sorcerer said: When Hashem remembers that his children are living in misery among the nations of the world, מוריד שתי דמעות לים הגדול

He sheds two tears, as it were, that fall into the Great Sea, and its sound is heard from one end of the world to the other, and that causes an earthquake.

פיו – Rav Katina himself said, that earthquakes result from the sound caused when Hashem claps his hands in anguish, as it were.

תחאה מתאנח - R' Nassan says they are caused when Hashem emits a sigh.













4 רבנן אמרי בועט ברקיע - The Rabbanan say that earthquakes are a result of Hashem kicking the sky, so to speak.

רב אחא בר יעקב אמר דוחק את רגליו תחת כסא הכבוד – And Rav Acha bar Yaakov said that earthquakes come about when Hashem pushes his feet under the Kisei HaKavod (throne of glory).

רכנן אמרי
בועט ברקיע
When Hashem
kicks the sky

רב אחא בר יעקב אמר
דוחק את רגליו
תחת כסא הכבוד
When Hashem
pushes his feet
under the בסאי הכבוד

The Gemora continues; שכוחו - and on thunder - one makes the bracha שכוחו וגבורתו מלא עולם

מאי רעמים - what are the causes of thunder?

דועל הרעמים continues...

thunder

שכוחו וגבורתו מלא עולם

מאי רעמים? €

What causes thunder?

6 אמר שמואל עוני בגלגלא - Shmuel said, thunder is caused by colliding clouds.

ורבנן אמרי ענני דשפכי מיא להדדי - The Rabbanan say it is caused by clouds pouring water from one to another.









רב אחא בר יעקב אמר ברקא תקיפא דבריק בעננא R' Acha bar Yaakov says, that thunder is a result of a powerful lightning bolt striking a cloud and shattering pieces of hail.

ענגא חלחלי מחלחלי - And Rav Ashi says, thunder comes from the sound of wind blowing by the opening of hollow clouds.

The Gemara concludes that it is logical to say like רב אחא בר יעקב - that thunder results from a lightning bolt shattering hail - because we see that lightning usually flashes right before it thunders, and afterwards it starts raining. רב אחא בר יעקב אמר
דבריק בעננא
דבריק בעננא
Powerful lightning bolt
striking a cloud
shattering pieces of hail

רב אשי אמר

עננא
Tourney

Sound of wind blowing
by the opening of
hollow clouds

The נמרא concludes

Logical
to say

ברקא תקיפא

דבריק בעננא

Powerful lightning bolt
striking a cloud
shattering pieces of hail

Because we see lightning
thunder
rain

The Gemara then tells us various facts about certain types of windstorms, lightning, rain and clouds, and then returns to the topic of thunder.









אמר רבי אלכסנדרי אמר רבי יהושע בן לוי לא נבראו רעמים אלא לפשוט בלב – עקמומית שבלב –

Thunder was created only for the sake of straightening out the crookedness of one's heart – as the posuk states: והאלוקים י And Hashem has acted in a manner that man should stand in fear before him. אמר רבי אלכסנדרי אמר רבי יהושע בן לוי
לא נבראו רעמים אלא
לא נבראו רעמים אלא
לפשוט עקכוומית שבלב

THUNDER

was created for the sake of the crookedness of one's heart

והאלוקים עשה שיראו מלפניו

The Gemorah then says,

קשת - One who sees a rainbow should make the bracha of ברוך זוכר הברית - ברוך ברוך הברית - $\,$

Blessed are You who remembers the covenant.

The Braisa says, that the text of the bracha on a rainbow is: ברוך נאמן בבריתו וקיים במאמרו

Blessed are You who is trustworthy with your covenant, and fulfills his word.

הארוייהו לתרוייהו - Rav Pappa ruled that since there is a disagreement as to the proper text, we should combine both texts and say as follows: ברוך זוכר הברית ונאמן

הרואה קשת ברוף ברוף ברוך ברוך ברוך ברוך בריתו זוכר נאמן בבריתו הברית וקיים במאמרו הלכך נימרינהו לתרוייהו הלכך נימרינהו לתרוייהו ברוך זוכר הברית במאמרו ונאמן בבריתו וקיים במאמרו ונאמן בבריתו וקיים במאמרו

The Gemora now returns to the next part of the Mishnah which taught;

וכו ועל הגבעות וכו ' upon seeing mountains, valleys, seas, rivers and deserts one says ברוך עושה בראשית – Blessed are You.....Who makes the work of creation.

The Gemara asks why the brachah of עושה מעשה כמושה בראשית cannot also be recited on the natural events discussed before, such as thunder and lightning, etc., since those too are works of the creation?!









13 Abaya answers;

כרוך ותני – wrap the two groups into one – and the Mishnah indeed means to say that both of these blessings. ברוך עושה מעשה בראשית זס ברוך שכוחו וגבורתו מלא עולם can be recited on any of the natural events or phenomena listed in the Mishnah.



Rava says, while both of these brachos may indeed be recited on the first group of items (such as thunder and lightning), however, on the second group of items - mountains, valleys, seas and rivers - only the bracha of עושה בראשית applies.









• ברכת החמה - Birchas HaChamah:

ת"ר הרואה מעשה בראשית - ת"ר הרואה חמה בתקופתה...אומר עושה מעשה בראשית – The Braisa teaches that one who sees the sun at the beginning of its cycle says the bracha of ברוך עושה בראשית . שוא - When is the beginning of the sun's cycle? אמר אביי כל עשרים ושמונה שנין והדר מחזור - Abaya says that this occurs every 28 years –

יונפלה תקופת ניסן בשבתאי באורתא דתלת נגהי ארבע - when the Tekufah of Nissan falls in Shabsai, on a Tuesday evening.









16

שהחיינו או הטוב והמטיב

• Sh'hechaynu vs. HaTov v'HaMeitiv:

The Gemara states a general rule regarding the bracha of sh'hechayanu verses haTov v'HaMeitiv: על שלו הוא אומר ברוך שהחיינו וקיימנו -when one receives a gift or some other benefit that is beneficial only to him personally, he says the brachah Sh'hechaynu.

על שלו ועל חבירו, אומר ברוך הטוב המטיב - but if the gift or the benefit received is beneficial to both himself as well as to others, he says the bracha הטוב.

Thus, if one has a baby boy, he says the brachah הטוב והמטים, since both he and his wife rejoice with the birth of the baby boy.

Also, when one receives an inheritance - ירושה - he should say הטוב והמטיב, if he has brothers with whom he will divide the inheritance, for in that case, it is a benefit for others as well as to himself.

So too, when we drink several types of wine, we say the brachah הטוב והמטיב, because the group that is drinking with him also enjoys the wine.





